

Előzetési árak:

Egész évre 10 frt -- kr.
Félévre . 5 " -- "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " -- "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Ft-piacz, Simonffy-ház
a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

A költségvetés tárgyalása.

Budapest, november 14.

—é— Mikor Wekerle miniszterelnök mint pénzügyminiszter a jövő évi költségvetést előterjesztette, minden oldalról, s az ellenzéki pártok részéről is elismeretett, hogy Wekerle pénzügyi politikája évektől fogva ugyanazon irányban halad s évről évre fényes eredményeket mutat föl az állam pénzügyi egyensulya fenntartásában s az ország közgazdasági ágai felvirágoztatásának folytonos és fokozatos munkálásában. A pénzügyi politika egyáltalán az a tér, melyen Wekerle működése már kézzelfogható eredményeket mutathat föl.

Igy levén valósággal a dolog, teljes jogosultan várhatná az ember, hogy a jövő évi költségvetés tárgyalása simán és röviden fog lefolyni. Hisz a pénzügyi téren jól megy minden, lássunk hát egyéb fontos és sürgős dolgaink után.

Igen ám, ha az átkozott pártpolitika nem volna, ha egyéni hatalmi ambíciók nem áskálódnának folytonosan a maguk érvényesítésének érdekében! De hát a pártviszonyok a mai képviselőházunkban már a legélesebb ellentétekből állanak: az ellenzék elől a nemzeti párt eljárását tökéletesen kizárólag csak az „ode toi que je m'y mette“ (pusztulj, hogy én ülhessek a hatalom polczára!) irányozza. Az egyházpolitikai küzdelem egy időre leapasztotta a kormánypárt számát s ennek csekély többsége azon reményt

éleszti az ellenzéknek hogy a kormány legerősebb pozíciója a pénzügyi pozíció elleni erélyes támadással a nagy közönségnek bizalmatlanságot lehet suggerálni azon a téren, hol a kormány feje már nagy dicsőséget s érdemeket szerzett. Apponyiék már régóta áhitják a hatalmat s a Kossuth Ferencz-féle új közjogi agitációtól új erőt s nimbust emelő szílsóhalnak is nagyon utjában van az erős Wekerle kormány. Mindkettő eget, poklot megmozgat annak megdöntésére.

Igy történt, hogy a tárgyalásnak első napjain mind a szélsőbal, mind a nemzeti párt szónoka a költségvetéssel szemben a legfeketébb szemüvegüket tették fel s azt kívánják, hogy a közönség is olyat használjon, s lásson a jövőben mindenféle veszélyt, de ne lássa meg a tényleg létező előnyöket s elért eredményeket. Ezek fényesek: az ország közgazdasági művelődési érdekei évről-évre fokozódó összegül befektetésekkel ápoltatnak, az egyensuly, a kiadások s bevételek közt mind e növekvő terhek daczára egy krajczár adóemelést nélkül a leglelküimeretesebben fenntartatik s az igazán nagy tartalék-tőkék, amelyeket az előirányzat felett befolyó összegek eredményeznek, bizonyítékul szolgálnak arra, hogy pénzügyi gazdálkodásunk helyes, az ország valamennyi közgazdaságára nézve kecsesítő irányban halad.

De hát az ellenzékre nézve ez mind egy. Ó a Wekerle kormány gyöngítését bukását kívánja, Apponyinak, Horánszky-

nak bársonyszék kell, a szélsőbal Kossuth közjogi izgatásának sikerét akarja Wekerleék gyöngítésével előmozdítani. Ennélfogva bár egymást gyűlölik, de most megható egyetértéssel ostromolják a kormányt a pénzügyi politikája legerősebb pozíciója terén.

A magyar közönség azonban nem szorul az ellenzéknek párttaktikai szempontból föltett fekete szemüvegére; biznak benne, hogy meglátja az igazságot a maga egészséges szemével s józan esze kitalálja hogy az ellenzéki vádaskodásoknál mely oldalról fúj a szél, — hogy azok a közvéleményben hatástalanok legyenek.

— Országgyűlés, nov. 13. A budget-vitába, melyről lapunk tegnapi számának távirati rovatában hoztunk je entést az agrárizmus vonult be. Bujanovich Sándor volt a vita első szónoka s az agrár-politika szószóója. Utána Darányi Ignác mondott magas parlamenti színvonalon álló beszédet; kifejtette, hogy a sokat hangoztatott agrár-jelszavak gyakran egészen más irányzatokat takarnak, a melyek a maguk lobo-gója alatt nem tudnak boldogulni s ezért rejtőznek az agrár-politika lobo-gója alá. Az egész ház nagy figyelemmel hallgatta Darányi beszédét, melynek végén szellemes hasonlaltal mon-dotta hogy a mezőgazdaság érdekeinek vita-tásánál úgy kell eljárni, mint a török, a ki midőn a mecsetbe megy, künn hagyja a saruját, a magyar politikusoknak is künn kell hangyniok a pártpolitikai szempontokat, midőn a mező-gazdaságról vitáznak. Mert úgy kell az érdeket vitatni, hogy abból ne a politikai pártoknak legyen hasznuk, hanem maguknak a mezőgaz-dáknak.

Károlyi Sándor gróf beszélt azután a me-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Paralellák.

Kis madárka, vész ha jő
Veri a kalit fa át,
S összezuzva kis fejét
Védte — azt hívé — magát.

Feketén közelg a sors,
Vész hulláma kél, dagad,
És te vergődsz, átkot szórsz,
S védted — azt hívé — magad!

A gazdagnak nyugta nincs,
Üld. versenytárs, itígy,
Tépi kazlár sorsharag,
Éni gond így, kínos így!

A szegénynek drága kincs
Mije van, az a kevés,
Más nem ösmer, csak szegény,
Boldog megelégedés!

Nem jó ízű, sóttalan,
— Úgy s — nőtlen életed?
Házasadj, majd untalan
Hulló könyved sózza meg!

Szól a nős: mi sok keryér,
Sok czipő, sok ruha kell...

Sokkal élni jobb, miként
Egymagadban veszni el!

Hirlapírót sír felé
Az ember ritkán kísér,
Született rá, annak élt
S holta előtt jobbra tér.

És én, ha megvénülök,
Úgy teszek, mint véu számár,
Ki erdőbe bujdosik,
S ott találja a halál.

„Loptam“ — így a tolvajok,
„Rabolam“ — a zsvány,
„Hamisíték“ szól a gaz,
S a csaló: „Csaltam csupán!“

És ott fenn az Úr előtt,
Vallanak mind, ostobák!
Mért nem mondják: Űztem én
Kismérvű politikát!

Schiller szól: hol dal zeneg,
Ott bizony leüljeteck...
Közbe ha gixer vegyül,
Dühömben rosszabb leszek.

Vagy igaz! Jó ember az,
A ki nem jó muzsikus,
S így mindenkép igaztalan
A jó s a rossz kritikus!

A halott.

— Guy de Maupassant. —

Szerettem kimondhatatlanul!

Miért is szeret az ember?! Csudá atos dolog, hogy a nagy világon csak egy teremést látunk, csupán egy gondolatra vagyunk képesek, egy vágy él szivünkben, ajkainkon csupán egy név, — egy név, mely szüntelenül, mint egy forrás vize előtör a lélek mélységéből, az ajkakra tolakodik, kimondjuk, bárhol is legyünk és ismételjük magunkban, mint az imádságot.

A történetünket elhallgatom. A szerelemnek csak egy története van és az sohasem változik. Megláttam és megszerettem. Ez az egész, És egy álló évig bírtam az ő szerelmét, gyöngédségét, az ő szemeiben és szavaiban éltem és mindez annyira elkábított, hogy ezt sem tudtam, álmodom-e vagy ébren vagyok, élek-e vagy már meghaltam?

— És egyszer csak megszűnt élni! Hogy mikép? Nem tudom, elfeledtem.

Egy hideg esős napon átázva jött haza és másnap köhögni kezdett. Egy hétig köhö-gött, aztán ágyba kellett feküdnie.

Hogy aztán mi történt?

Orvosok jöttek hozzá, irtak gyógyszereket, azután elmentek. Egy asszony a szereket beadta neki. Kezei forrók voltak, homloka égett, s telve volt verejtékkal, nézése fényes, de szomorú volt.

Szólta hozzá és ő válaszolt reá. Miről beszélgettünk? Már nem tudom. Mindent elfe-

zögazdaság érdekeiről és sok kisebb-nagyobb baj orvoslására hívta fel a kormány figyelmét. Őt percnyi szünet után ifj. Ábrányi Kornél mondott közel két órás beszédet, melyben a politikai helyzetről sok érdekes és pikáns megjegyzést tett. Igyekezett lehetőleg objektív lenni, s így nem vonta meg az elismerést a kormánytól az egyház politikai diadalokért s a budget reálitásáért.

Belföldi hírek. (Miniszterek Bécsben.) Fejérváry báró és Andrássy gróf miniszterek Bécsbe utaztak. Politikai körök az egyházpolitikával hozzák összeköttetésbe az utazást. — (A függetlenségi párt-árnyalato) egyesülése alkalmából Kossuth Ferencz táviratban üdvözölte Juszt Gyulát. — (Az árviz) a Vág-völgyében annyira tönkre tette és elkésztette a lakosságot, hogy a nyújtott segélyt, mert kevésnek tartja, el sem fogadta. — (Uj ref. templom a fővárosban.) Vasárnap avatták fel a zuglói ev. ref. új templomot pártfogói: Tisza Kálmán és Hegedűs Sándorné jelenlétében.

Külföldi hírek. (Károly Lajos a csártemetésén.) Károly Lajos főherceg november 17-én érkezik Pétervárra Ferencz József magyar király képviselőjében a csártemetésére. A pályaudvaron Miklós csár személyesen várja. Károly Lajos a csári palotába száll. — (A japán-kinai békekötés.) Huescsingcseng, Kína berlini nagykövete, tegnapielőtt fölkérte a külügyi hivatalt, közvetítse a békekötést a két háborús ország között. — (Lewes Lajos.) Dr. Lewes Louis, Goethe életrajzának és a „Goethe nőalakjai“ híres műnek megírója Münchenben meghalt.

Papirszeletek.

(A költségvetés. — Miniszterek az „Otthon“-ban. — A honossági eskü. — Pápai referál. — Hivatalos tüzoltók. — Kossuth Ferencz Szegeden. — Kossuth neve. — Szentes. — Horánszky. — Polonyi kiabál. — Az egyetemre.)

„Rettenetes ember ez a Wekerle“ — így a szélbali comphusok — mi alig tudunk a magyarokkal számot vetni és ő máris a költségvetéssel ver meg mindnyájunkat!“

ledtem, mindent, mindent! Meghat... Világosan emlékszem utolsó sóhajára, arra a gyöngesóhajára. Az ápolónő azt mondta; „Ah!“ s mindennel tisztában voltam.

Aztán egy pap jött, a ki így szólt: „Az ön szeretője volt.“ Ugy tetszik, mintha a halottat megsértette volna e megjegyzéssel. — Hiszen ő halott volt s nem volt joga az embereknek tudni multját. Kiutasítottam. Aztán jött egy másik lelkész, aki jószívű és igen megnyerő férfi volt. Sírta, mikor róla megemlékezett...

Eltemették, eltemették őt!

Alig volt pár barátnéja a temetésen. En menekültem. Elcsavarogtam a városban, aztán hazavertődtem s másnap utra indultam messze, messze.

Tegnap visszaérkeztem Párisba.

Viszontlátva szobánkat, bútorainkat, a házat, melyben mindaz megmaradt, ami egy halott után vissza szokott maradni, mély fájdalom fogott el, hogy fel akartam lépni az ablakot, s a mélységbe aláugrani.

Nem bírtam e tárgyak között maradni, ezek között a falak között, amelyek őt vették körül, védelmezték és melynek láthatatlan pórusaiba az ő lényének és lehelletének számtalan atomja kellett, hogy visszamaradjon.

Vettem kalapomat s el akartam rohanni. De az ajtó felé menve, egy nagy tükröt mellettem, mit ő azért állított oda, hogy kimenésekor tetőtől talpig átvizsgálja magát — ezelőtt a tükröt előtt megálltam. Egész testemben remegés fogott el. Szemeimet a lapos, mély, üres

Sok mindenféle joggal foglalkozott már a képviselőház, a Kossuth Ferencz látogatásainak alkalmából sort keritene talán a — vendégjograis.

Miniszterek a journalisták közt... Ezt a csodát produkálta az „Otthon“ nagy estélye.

De mért ne léphetnének a miniszterek a journalisták közé, mikor a miniszteriumba léphetek már a journalisták is?

Mint Kossuth Lajos, Lukács Béla és a többiek.

Érezzék magukat otthonosan az otthonban.

Csapja el a fiskálisát Kossuth Ferencz, ha le akarja beszélni a hűség-eskü letételéről.

A mit az ember igazán érez, arról esküt is tehet, még ha az embert királylány is kiáltotta ki Czegléden — Madarász József.

Ő Felségének most referál Pápai titkos tanácsos az egyházpolitikai reformokról.

Éppen e miatt reméljük, hogy a szentesítés ujába nem fog állani semmi pápai titkos tanács.

„Hivatalostüztoltók“ kerestetnek a hirdetések között.

Az Istenért, csak nem akarják a hivatalostüzteltoltani?

Szeged híres a szappanáról, a paprikájáról és árvizéről.

Az intelligencia ott távol maradt Kossuth Ferencz fogadtatásától, mert a czeglédi királyválasztó gyűlés ifrázisa szívébe juttatták a szappant, az ottani óh nép viselkedései pedig arra indították, hogy ne élvezze a tulajdonságosan paprikás Kossuth-kultuszt.

Az árviz emléke pedig óvatossá tette a Kossuth-kultusszal járó pusztító áradattal szemben, nem levén a szabadelvű párt mondása a híres „utánam az áradat.“

De eszébe jutott Szegednek a királyi könny is, melyet az árviz okozta romok felett hullatott...

Szeged intelligenciája távol maradt a párt-keretben érkező Kossuth Ferencz fogadásától.

Kossuth Ferencz mondá Szegeden:

„Nem tudom, miért fűzik a Kossuth-névhez azt, hogy a Kossuth-név lázít, pedig a Kossuth-név sohasem lázított, a Kossuth-név csak törvényt védett. (Óriási éljenzés. Igaz. Taps.) A Kossuth-név törvényt védett a fegyveres megtámadás ellen; sőt többet mondok, szabadságharcunk első hónapja a király nevében vivotott.“

Bölcs szavak, arany szavak! Vessék szívükbe a szélsőbaloldalon: Kossuth nevével — mint pártunk tette az egyházpolitikai harc alatt — csak törvényt szabad védeni, nem pedig lázítani!

Annyira féltik az egyházpolitikai törvény-cyklus szentesítését a szenteskedők, míg végre tőlök vontak meg egy szentesítést.

Szentes nem szentesítette a Kossuth-kultusz szentségét.

Szentes ezennel szentségtelennek deklarálta Sima Ferencz.

Imé, Szentesen se folyik le minden szélsőbaloldali dolog — simán!

Horánszky Nándor szokása szerint ismét a tizenegyedik órában figyelmezteti a kormányt a „beállott válság“ komoly voltára.

A pénzügyi helyzet egyensúlyának helyreállítását eszközölt kormány ebben a „tizenegyedik órában“ Horánszky nevét Quotahoránszkyra változtatja 50 krajczár nélkül, mert így a névben benne van a quota, a hóra és a Horánszky is.

üvegre szegezve, a mely ugy birta őt, mint én teljesen, mint az én szenvedélyesen vágyakozó szemem. Ugy tetszett, mintha szeretném azt az üveget!... Megérintettem... — Oh, milyen fagyos volt az érintése! Oh, hideg, fájdalmas, élő, égető, irtóztató tükrök! mennyi fájdalmat okoztál nekem! Boldogok azok, kiknek a szíve csak visszavei, mint a te üveged, azt a mi benne tükröződik, és mindent elfelejt, a mit tartalmazott, a mi előtte lefolyt, a mi az ő szeretetébe, gyöngédségébe volt betakarva! Oh, hogyan szenvedek!

Elhagytam a házat és önkénytelenül a temetőbe mentem. Megtaláltam sírját, egészen egyszerű volt csak egy márványkereszt díszítette, bevésve rajta e szók: „Szeretett, szereték és meghalt!“

Itt fűködött ő, porladozva. Iszonyu. Homlokomat a hideg földre nyomva zokogtam.

Sokáig, nagyon sokáig maradtam úgy. Az alkony alá szállott. Csodálatos óhaj vett rajtam erőt, egy kétségbeesett szerelmes óhajtása. Közelében akartam ezt az utolsó éjszakát tölteni, hogy sírján kikokogjam magamat. De meglátnak és kiutasítanak. Elkezdtem ebben az elűntek városában bolyongani. Haladtam egyre előre. Milyen kicsiny ez a város összehasonlítva azokkal, — melyekben élnek! És mégis mennyivel nagyobb a holtak száma az élőkénél. — Nekünk, hogy elhelyezzük a négy nemzedéket, a mely egy időben él, nagy házakra, széles utcákra, óriási területre van szükségünk.

A halál összes generációinak, az emberiség egész tömegének elegendő egy szűken határozott földdarab! A föld ismét magába veszi őket, elfeledik...

A lakott temető végén hirtelen észrevettem az elhagyott temetőt, hol a régen porladozó összevegyülnek az anyafölddel, a hol már nincsenek sírkeresztek és a hova alig fog újabb lakó kerülni. Nem átni itt mást, mint vadrózsákat, sötét, buja cyprusokat, a melyek az emberek által megkövített talajban buján tenyésznek.

Szomorú és mindamellert oly szinpompás kert!

Egyedül voltam, egész egyedül. Egy odvas fába bujtam a hol egészen eltűnve vártam a sötét éjszakára.

És a mint ez megérkezett, elhagytam menhelyemet és elkezdtem lassan neszienül ezen a halottakkal benépesített talajon áthaladni.

Sokáig bolyongtam így. Nem találtam rá az én halottamra. Előrenyújtott karokkal, tágra nyitott szemekkel járkáltam, kezeimmel lábaimmal, sőt térdeimmal, mellemmel és fejemmel sírhalmokba ütődve a nélkül, hogy őt megláthattam volna.

Mint egy vak, a ki utját keresi, megtapogattam a síremlékeket, a vasrácsokat és az elszáradt, hervadt koszorukat. Ujjaimmal, melyeket végig huztam a betükön, olvastam el a neveket.

Milyen éjszaka! Milyen éjszaka! Őt nem találtam meg!

Keresztül haladva a szűk ösvényeken, a két sor sír között, iszonyatos félelem fogott el! Sirok! Semmi más, mint sirok! és mindig ujra sirok!

Jobbra, balra, előttem, mögöttem, — mindenütt csak sirok!

Tárgyilagosa vita a képviselőházban! Ez több, mint a mennyit a Polonyi Géza szíve elviselhet.

Pedig extra Hungariam non est vita, si est vita, non est ita.

Mit debattá, mikor neki e badtá kell. Éppen azért, ha már nem zavarhatja a tárgyilagosa vitát, legalább közbekiabál Hegedűs Sándornak.

*

A debreczeni egyetemre való adakozások ugyan stagnálnak.

Még a végrendeletektől várunk valamit, mert a magyar ember ha már életében oly sokat protestál a költségek ellen, holta utánra legalább — testál!

Gasparone.

Irodalom — Művészet.

Mikszáth Almanachja.

(Almanach 1895. évre. Szerkeszti Mikszáth Kálmán. Singer és Wolfner kiadása. Ára: 1 ft.)

(K. Gy.) Az Almanach ez évben egy napra késett. El nem tudjuk már képzelni a nélkül a november 10-ik napját, hogy a könyves boltok po czairól felénk ne mosolyogjanak azok a kék meg piros kötésű kötetek, melyeken a kökörösín árnyékában vidáman húzódnak a fennebb petitttel szedett sorok.

Az Almanach ez évben is megjelent a piaczon.

Melankolikusán mosolygunk, mikor végiglapozzuk a csinos, tartalomdus kötetet. Már csakugyan itt van a tél, kérielhetetlenül. A világos őszi kabátok megkezdik rendez évi körutjukat a zálogházi foyerben, mélabusan tesszük tárczánkba a körutazási tickettet s egy papirforintost készítettünk ki téli kabátunk külső zsebébe, hogy a legközelebbi könyvkereskedésben melegen szorithas-uk keblünkre az Almanach ez évi kötetét.

Megszóztuk már ezt a könyvet. annyira hozzászóztunk, hogy talán rosszul esne nélkülözni. A régi és fiatal skribler-gárda ünnepi köntösbőben mutatkozik be itt előttünk. Ismerjük jól valamennyit és mégis meglepők. Oh az Almanachba másként szokás írni, mint rendszeren.

Egyikre leereszkedtem, mivel remegő térddemmel, nem voltam képes magamat tovább vonsozni. Hallottam szívem dobogását. De még egyebet is hallottam! Mit? Valami vad zajt, a minnek nem tudtam nevet adni. Felizgatott kedélyhangulatomból, az éjjel intenzív sötétjéből jött ez a zaj, vagy talán emberi hamvakból jólakott titokteljes földből származott? Kutatva néztem körül.

Mennyi ideig maradtam így, nem tudom. Meg voltam benuva a félelemtől, a rémület fojogatótt; kiabálni akartam — megakartam halni.

És egyszer úgy tetszett, mintha a kőlap, a melyen ülök, megmozdulna. Bizonyára mozgott mintha felemelnék. Egy ugrással a szomszéd siron voltam és láttam, igen, láttam, hogy hogy a kő a melyen az előbb ültem, függélyesen felemelkedik és a halott előlép, egy mesztelen csontváz, a mely a sirkövet meggörnyedt hátával fölemelte. Láttam, egész világosan láttam, daczára annak, hogy az ég fekete és sötét volt. És a sirkeresztről ezt olvastam:

„Itt nyugszik Jaques Olivant, meghalt 51 éves korában. Szerette övét, nemes, becsületes és jó volt, és békében adta ki lelkét.“

A halott is elolvasta epitáfumát. Aztán fölvert a földről egy kis kődarabot s elkezdte a feliratot gondosan kivakarni. Minden betűt eltávolított, lassan és teljesen, üres szemüvegét arra a helyre szegezve, ahol előbb még betű volt és annak a csontnak a végével, mely a mutató ujjai között volt, lángoló betűkkel, melyek hasonlítottak a gyufák fejével a falra húzott vonalakhoz, oda írta annak helyébe:

„Itt nyugszik Jaques Olivant, meghalt 51 éves korában. Bánásmódjával siettette atyja

Mikor az első őszi kökörösín kibukkan a budai hegyek oldalán, Mikszáth álmodozva olvassa el a Singer és Wolfnerék sürgető levelét. — Kérjük a kéziratokat a jövő évi Almanachba.

Csakugyan észre sem vesszük, milyen fiatalon lett vénné a magyarországi legkedveltebb naptár. Nyolcz esztendeje lesz a jelen kötettel mindössze, hogy Mikszáth egy unalmas délutánon melankolikusán kavargatta feketéjét valamelyik kávéházban.

Bosszusan forgatta a német meg francia újságokat.

— Istenem, ezek még csak tudomást sem vesznek a magyar litteraturáról! Sehol egy magyar író neve; persze a nagymester kivétel itt is! Mi halomszámra hozzuk a német meg francia regényeket, mi pedig csak a „romantika hazája“ vagy a „lovagias kelet“ vagyunk! Kell valamit tenni!

Aztán lett Almanach!

Fájdalom, az első kötet nagyon idegen szerű fogadtatásban részesült.

— Mit! Majmolás az egész! — morogták a kaszinók alacsony kerevetein a haragos urambátyák.

Nem bizott benne senki.

És végtelen csodálat fogta el a következő év novemberében a könyvpiacz látogatóit, hogy az Almanach meg mert jelenni.

Kíváncsiak lettek, vajjon mi van benne.

És csak ez kellett!

A nagymester vezetett benne A szerkesztő az írókat szidta benne, hol sűrűn fordult elő „vaskalap“, meg hasonló kifejezések. — A nagy közönség szeret kissé keserűt is olvasni és mosolygott, mikor Mikszáth az agarászó léha tetteit szidta és halomszámra vette az Almanachot.

És megszerette. Azóta még jobban rokonszenvezik vele.

És az Almanach szerkesztője maholnap a József-körut sarkán fogja tükörablakos palotájában rendezni a keddi irodalmi jourfixeket.

*

A mint így magam elé téve a díszes kötetet, merengve nézem aranyos czimkötését, önkéntelenül arra gondolok, hogy vajjon hány példányban bocsátották ezt szét tegnap este nagy Magyarországra. Valószínűnek tartom, hogy a szives olvasó mikor e sorokat olvassa,

halálát, üldözte gyermekeit, megcsalta szomszédait, lopott ahol lehetett, és meghalt, mint egy nyomorult.“

Mikor az írással elkészült, mozdulatlanul nézte munkáját. És amint megfordultam észrevettem, hogy az összes sirok nyitva állanak, minden halott kikelt és valamennyien kivakarták a hazug feliratokat, a melyeket hozzátartozóik sirkövékre vésettek. Azok helyébe a valódit írták.

Most láttam csak, hogy mindezek a jó atyák, hü feleségek, az odaadó fiúk és visztaszükek, — a becsületes kereskedők, tisztességes férfiak és szeplőtlen asszonyok, az övéik hóhérai, bosszuvágyók, képmutatók, tavaszok, rágalmazók, irigyek voltak és loptak, csaltak, minden ocsmány tettet, elkövettek, ami tiltva van mindent megtettek.

Mindnyájan egyszerre írták le örök lakhelyük kapujában a kegyetlen, borzasztó és szent igazságot, melyet senki a földön nem ismert.

Azt gondoltam ekkor, hogy ő is az igazat fogja felírni s most már félelem nélkül siettem a nyílt sírhantok, holttestek és csontvázok között az ő sírhához, azzal a meggyőződéssel, hogy rögtön ráfogok találni.

Már távolról megismertem a nélkül, hogy a szemfedővel betakart arczot láttam volna.

És a márványkeresztet, melyen előbb ezen szavak állottak: „Szeretett, szerették és meghalt“, most ezt olvastam: „Mikor egy napon azzal a szándékkal ment el otthonából, hogy kedvesét megcsalja, meghittötte magát és meghalt.“

Azt hiszem, hogy hajnalpirosodáskor ájul tan találtak egy sírdomb lábánál.

talán már íróasztala fiókjába zárta a piros kötetet, hogy a legközelebbi estén megkezdje annak olvasását és le ne tegye addig kezéből, míg végig nem olvasta 15 írónak — és pedig jeles írónak — 15 elbeszélését.

A szerkesztő Mikszáth tavaly ilyenkor becsületszavára kijelentette, hogy a mostani Almanachba abszolúte nem lesz témája előszónak; hát hogy a szives olvasó szemére ne hanyhassa neki tavalyi állítását, most mint Kátánghy Menyhért írja meg szellemes előszavát, melyben vonatkozás tétetik a tuzséri tragédia hőisére is, Neukom Ferenczre, ki most is mint hipnotizőr szerepel.

Jókai Mór egy régi adomát elevenít fel, mely mindig új marad. Tudom, sajnálják eléggé a kiadók, hogy Jókait nem a legjobb hangulatban találta az ő levelük. Rövid másfél oldalt foglal az idei kötetben. Az adoma ugyan rendkívül szellemesen csattan el, de bizony szivesebben láttuk volna, ha a mi nagy atyameszterünk több időt szentel az Almanachnak s egy hosszú, nagyon hosszú elbeszéléssel rukkolt volna be, mint tette azt az előbbeni évfolyamokban.

Szabóné Noga Il Janka, a legbájosabb magyar Ouida Hervadásczimű elbeszélését adta oda az elegáns Wolfnernek, mikor pár hét előtt az tiszteletét tette nála az Almanach tárgyában. Teli frissességgel élettél ez a tárcza. Hiszen szép asszony csak szépeket tud írni! Egyrészt új oldaláról mutatkozik be Szabóné a Hervadáscziműben. Eddig csak úgy ismertük a Leányálmok bájos szerzőjét, aki csak mosolygó arczokról tud írni aki csak boldognak tud tenni mindig. A Hervadásban egy tragédia egy lélektanilag remekül megfestett tragédia játszódik le előttünk.

Ismerősen üdvözljük Barsony Istvánt a kötet állandó munkatársát. „Egy rab meg szökött!“ czim alatt ír, meleg, pusztai történetet a nádasok világából, a szerelem világából. Egy szegény szökött rab históriáját mondja el.

Az alig pár hete elhunyt Justh Zsigmond is írt az Almanachba. Az utolsó laka egy finoman pointirozott történet Nem mindenki fogja megérteni A ki sorok között tud olvasni, az megfogja érteni, hogy ott egy nagy lélekharcz játszódik le, hol laikus csak csendet, nyugalmat sejt.

Hévési József Votrei Morire című rajzával szerepel a jelen Almanachban. Hévésitől már jobbakat is olvastunk ennél, a kissé naiv és meglehetősen kopott olasz történetnél.

Alig ismerjük rá Pekár Gyulára. Hatalmasan bontakozott ki fejlődő tehetsége az Almanach „egy vén leány“ tárczájában. Sokat változott tavaly óta. Elhagyta az ő idegen, francia kifejezéseit, melyek oly rossz vért szűtek az olvasókban; teljesen megváltozott. Itt-ott elvéve akad cikkében egy néhány idegen kifejezés. Pekár nagy tehetség Káprázató, markáns színezésével magával ragadja az olvasót. Ettől a hatalmasantalentumos sportsmannától még nagyon sokat remélhetünk.

Ignotus, a magyar prózára áttett Heine, egy erősen lélektani novellával szerepel. Ha kissé nagyobb gondot fordít cikkére, bátran mondhatnánk a Válás utánt az idei Almanach legjobb darabjainak. Így is a legelsőik között van.

Békéfi Antal alkalmat'ankodik az év hangulatához. Bizonyára élénk impressziókat hagyott benne a tuzséri tragédia és körülöbelől annak a hatása alatt írta meg telepikus, kissé hibetetlen Vánját.

Négy „veterán“ író következik mostan. Nem kopasz ugyan egyikük sem még, de annyira ismeri már őket a közönség, hogy bátran veterán számba vehetők.

Kozma Andor a legtemperamentumosabb Ott hon-tag, ki déli egy óráig az első hazai egyik másodemeleti szobájában jegyzi a Rimamurányi és egyéb részvény hauszeját, vagy baisesjét Pannik a czim alatt ír egy hatalmas, megrázó történetét, kiindulva az ő testamentumból, hogy a kicsiny Dávid néha meggyízi a hatalmas Góliáthot.

Mur ai Károly ügyesen és nagy szerencsével mutat be előttünk egy papucs-hóst A Kedvében jár, elevenség dolgában számottevő darab az Almanachban.

Kazár Emilt valami bizonyára kiköztentette az ő rendes írói vénájával. Kissé szokatlan, kissé gyengének mondható A friss levegő az ő többi maradaudó becsü munkájához hasonlítva.

Most pedig jön a legszerényebb magyar belletrista, a magyar Effeni Tóth Béla. Ha a tizenhetedik században élénk, Tóth Bélát bizonyára már rég lenyakták volna „törökös“-ségeért. Valósággal dobzódik ő török történeteivel. A magyar nyelvet nála talán senki sem ismeri jobban, tősgyökeres kifejezéseivel olyan szüsziesen, tisztán marad meg ő ebben a modern francia világban.

Harmath Lujza, ki írónőink között az első helyén egy székes történetet mesél el. Más genreből jobban szeretjük őt látni.

A Párisban élő Malgnyai Dezső az augusztai boulevardról ír nekünk egy meleg, színes történetet az ömegragadó egyszerűségével.

Berekszi a kötetett a nagy palóc Mikszáth, aki kis fiáról az öt éves „németké“-ről ír a kötetben nagyon csinosan.

Önkéntelenül ajkunkra tódul a kérdés, hogy hát voltaképpen melyik cikk a legsikerültebb, a legmaradandóbb becsü az Almanach jelen számában, mert hogy mind szép és csinos, az elvitázhatatlan tény. Kevés kivétellel megállják a helyüket mindenütt és valóban nagy gyönyörűségekre szolgálnak így összegyűjtve latni hazánk jobb íróit, bár még sokan hiányoznak közülök. A nagy Sipulusz a Kakas Márton szerkesztése körüli gondjaiban szépen megelégedett az Almanachról.

Nos, igen, hogy melyik a legjobb darabja a kötetnek?

Minden bizonynyal a Szabóné Noga Janka Hervadása. Hogy itt kérem szépen mellőzzük az udvariasságot, azt felesleges is mondanunk. Mert kérem ez az egyetlen hely, hol nem ejtik ki földi ajkak soha sem, hogy „a bölgyeké az elsőség!“

A Hervadás finom nüanceirozásával, szingazdaságával, bizonyára megragadja mind-nki figyelmét. Bár a végén kissé sántít a cikk pontja: az a „az“, de ez nem képes lerontani az előző hatást.

* Jókai összes művei. László Albert helybeli könyvkereskedőnek Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadására vonatkozó megrendelési felhívását lapunk mellékletében veszik olvasóink. A monumentális mű felhívás szerint immár oly kedvező módokra is mellett kapható, hogy annak megszerzése még a kevésbé tehetőseknek is minden anyagi megerőltetés nélkül lehetővé válik. Valóban kívánatos volna, hogy ezen páratlanul álló terméke nemzeti irodalmunknak ép oly tulajdona legyen minden családnak, mint a biblia. Mert a mi szent a hazaszeretletben, a nemes emberi érzésekben, az önfeláldozásban, a szerelemben, az mind ragyogó betűkkel van a könyvekben megörökítve. — Minden kötetnek minden fejezetében kincsei vannak elszórva Jókai géniuszának. — Ha ez a kiadás — a mit hiszünk — oly népszerű lesz, mint Jókai maga, egyszeriben néhány évtizedre előbbre leszünk nemzeti kulturánkkal. A mű megrendelőinek névsora lapunk hasábjain közölve lesz. Nem a hiúságnak kívánunk ezzel hódolni, hanem megörökíteni kívánjuk jövőnk nemzedékek részére a magyar olvasókörzönség azon tagjainak nevét, kik tudtak Magyarországon lelkésedni a nemzeti irodalom fejedelmé és felséges alkotásai iránt.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaszolgáltatására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. november hó 14 én reggeli 7 órákor. Hőmérséklet -|- 6.7 C. fok. Légnymás 764.6 millim. Szélirány Sz. lesend. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggel 7 óráig 0 millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet -|- 16 fok. Legalacsonyabb hőm. 6. fok.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8-12, d. u. 2-5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óráig; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óráig tart.

A m. kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óráig, vasárnap és ünnepnapokon d. e. 10-11 óráig. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 óráig, ünnepnapokon d. e. 11 óráig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként d. e. 10-től 12-ig.

Színház szeptember hó 29.-től minden est-7 órákor.

Sétahangverseny a „Margit“-fürdő vendéglő. disztermében okt. 14.-től minde vasárnap délután 4 óráig; felváltva a Rákóczi és Magyariak zenekara.

A Göncy-egyesület „Otthon“-a (Keresk akadémia palotában).

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Zeneestély az „Angel királynő“ szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

November 17-én a Csokonai-kör felolvasó ünnepelve, a költő születésnapjának évfordulóján

December 2. d. u. 2 ó. Az Ö. T. testület közgyűlése.

— **Az üzletvezetőség ünnepe.** Városunk közéletének egyik tekintélyes tényezője, a vasuti üzletvezetőség és a m. a. v. állomásának tisztikara. az új üzletvezető: Dobieczy Sándor tiszteletre, tegnap este 1/8 órákor a „Margit“ fürdő disztermében hangversenyyel, miközvető előadással és tánczokkal egybekötött ismerkedési estélyt rendezett, mely a vasutiak multságainál megszokott kedélyességgel és a legjobb hangulatban folyt le. Az ünnepély kezdetül hirdetett fél nyolcz órákor érkezett meg Dobieczy üzletvezető szeretetre méltó nevével, szül. Cségezy Ida urnóval együtt, kit a figyelmes rendezőség gyönyörű virágcsokorral lept meg. Mikor a terembe léptek, hatalmas éljen kiáltással fogadta őket a jelenlévő közönség s a Rákóczi-induló hangjai mellett vonultak fel kíséretükkel a színpad előtti első széksorhoz. — Ezután kezdődött az ünnepély. A Magyar i testvérek kitünő zenekara nyitotta meg a programot, előadván a Dekán Jakab által szerzett „József főherczeg“ indulót. — Lábber Matild kisasszony ült ezután zongorán és sok technikai ügyességgel párosított érzéssel játszotta a Székely Imre „Magyar Ábránd“-ját. Sűrű taps és éljenzés kísérte a bájos fiatal hölgy praeciz játékát. László Kálmán főmérnök és Drumár J. urak léptek erre az emelvényre s adtak elő zongorán és hegedűn a Hebridaék (Fingals barlang) nyitányát Mendelssohn-tól. Amaz bravouros zongora játékkal, emez a legfinomabban nuanceirozott hegedűkísérettel érdemelte ki a jelen évők elismerő éljenzését, tapsait. Artimovics Antalnél urhölgy fejezte be a hangversenyt, elénekelvén Ch. Gounodtól a „Faust Ballada és nagy áriát“. A csengő soprán és tiszta intonatio általános hatást keltekkel szünni nem akaró éljenzés után több magyar népdallal kellett a műdarabot megpótolnia. — A Murai Károly „Virágfa kádása“ című vigjátéka következett ezután, a szerepekben következőkkel: Kovács Péter Boczán Elemér, Mártha neje Sziegmeth Frida, Nelli unokahuga Kugler Rózika, Ödön unoka öccse Boczán Károly, Laczi keresztfia Verin Sándor, Kati cseléd Bernhardt Irén. A szereplők a legkedvesebb természetességgel mutatták be az általok személyesített alakokat és sok multságot szereztek a csupa jóbarátokból és ismerősökből álló néző közönségnek, mely nem is késett tetszését minduntalan tapsal, éljennel kifejezni. Kugler Rózika a szerelmes kisasszonyt, Sziegmeth Frida a komoly, hajthatatlan nagynőt és Bernhardt Irén a kedélyes Katit elragadó szeretetre méltósággal ábrázolták, mihez a férfiak meglepő nyugodtsága s könnyed mozgása méltó kíséret volt. Az összes résztvevő hölgyeket szép csokrokkal lepte meg a rendezőség figyelmessége — Az

előadás végzetivel a nézőteret csakhamar elborították a terített fehér asztalok s kezdetét vette a vacsora, mit a zenekar szebbnél-szebb nótákkal fűszerezett. — Szép számmal mondattak sikerült toasztok és Széll Mór feügye ő köszöntötte fel szívből jövő melegséggel az új üzletvezetőt, ki már eddig is bebizonyította hivatal társaihoz való ragaszkodását s velők való összetartozását nemcsak hivatalos érintkezéseiben, hanem a munka után, magán életében is lépten nyomou érezteti s így mindegyik részéről már eddig is a maga részére a legnagyobb rokonszenvet, szeretetet, tiszteletet biztosította, Dobieczy Sándor, az ünnepelt üzletvezető szellemes toasztban válaszolt. Olyan adósságnak tekinti a szives fogadtatást, melyre a kamatok kamatostól szeretné visszafizetni. Kéri a további őszinte bizalmat s aztán a hölgyekre, majd általában a jelenlévőkre üríti poharát. Főköszöntőket mondottak még Kugler M. felügyelő a megjelent nem vasuti civilekre és katonákra, kik jelenlétükkel emelni igyekeztek az ünnepély sikerét; Széll Mór az új üzletv. neje; Veress Sándor azokra akik nem tánczolnak már, Kernhoffer az osztrák magyar bank debreczeni fiókjaúak főnöke pedig Széll M. szavaira válaszolva mond köszönetet a szives vendéglátásért. A m. a. v. debreczeni üzletvezetősége területén eső állomásokról sokan bejöttek ez alkalomra s folyt az ismerkedés vigan. Vacsora után helyet csináltak a tánczó pároknak a terem közepén s kezdetét vette a csinos kivitelű, vasuti jelvényekkel izlésesen rajzolt műsor és tánczrend szerint csárdással, a multság legvidámabb, illetve legmozgalmasabb része, a táncz A jelenvolt hölgyek közül sikerült a következőket feljegyezni:

A szonyságok: Dobieczy Sándorné, Laber Mihályné, Sziegmeth Károlyné, Éricz Ernóné, Kugler Mihályné, Bernhardt Rátaelné, Dr. Bruckner Ernóné, Deutsch Adolfné, Bartók Ágostonné, Radó Józsefné, Lakatos Gyuláné, Bahunek Ignázné, Dr. Bayer Ferenczné, Szentmiklóssy Elekné, Bartha Sándorné (Huszt), Artimovics Antalné, Pető Lajosné (Ohat-Kócs), Mostesiczky Hugóné, Nagy Istvánné, Gyürky Lajosné, Kohl Józsefné, Nagy Gáborné, Molnár Istvánné, Horváth Károlyné, Spitz Adolfné, Antalovics Gyuláné, Gorócz Vilmosné, Dezső Kalmánné (Hadház), Justh Gézáné (M. Szalka), Polák Lajosné, Rajczy Vilmosné, Bernáth Ferenczné, Kubányi Árpádné (Szatmár), Kostyál Józsefné (M. Sziget), Georgovics Páláé, Boczán Elemérné, Mady Imréné, Burger Izabóné, Weinert Jánosné, Czobel Istvánné (N.-Beesk.), Mauch Imréné, Géhl Györgyné, Fischer Adorjáné.

Kisasszonyok: Antalovics Gizi, Bahunek Jolán, Bartók Ionka, Bernhardt Irén, Dráveczky Margit, Éricz Gizi, Éricz Jolán, Faludy Annuska, Kugler Margit, Kugler Rózsa, Laber Matild, Laszgaliner Elza, Laszgaliner Nóra, Molcsányi Emma, Rajczy Ilonka, Sziegmeth Frida, Sziegmeth Giza, Szita Elvira, Zary Gizella (Homonna). — A multság a legpompásabb hangulatban hajna 4 óráig tartott. B. L.

— **Kossuth fogadtatása.** A mint hiteles forrásból értesültünk, a debreczeni intelligens és polgárok körében mozgalom indult meg, melynek célja az, hogy Kossuth Ferencznek a vasutnál a debreczeni nők nevében egy női küldöttség csokrot nyújtson át s a perronon fiatal leányok virágot hintsenek az érkező elé; vasárnap délután pedig midőn Kossuth Ferencz a honvéd temetőben levő síremléket meköszoruzza, ugyanakkor arra ok is kószorut helyezzenek a sírra. E terv a debreczeni nők körében általános örömmel fogadtatott s már eddig is igen sokan ígérték meg közreműködésüket. — A nők holnap délután 3 órákor Tatkács Ferenczné urnó lakásán értekezlet tartanak. Kossuth Ferencz szombaton nem az esti, hanem a délutáni vonattal, 3 óra 28 perczkor érkezik Debreczenbe. A bandérium névsora már össze van állítva; többnyire kiszolgált huszárok lesznek a 30-50 tagu bandérium tagjai. Pénteken d. u. 2 órákor próbát tartanak a banderisták, Vidékről már több népes küldöttség bejelentette

hogy részt vesz a Kossuth Ferencz fogadtatásában. Hadházi szászánál többen jönnek. Tépérről is monstre deputációt várnak. A fogadó bizottság szét küldte már a meghívókat az egyletekhez az iránt, hogy testületileg és zászlók alatt vonuljanak ki Kossuth elébe s vegyenek részt vasárnap délután a honvédsírok megkoszoruzásában. Több egylet megígérte már részvételét. A háziurakat házaik fellobogozására kéri fel. A rend fenntartására az önkéntes tűzoltó egyesület vállalkozott, de csatlakozásra kérték fel a főiskolai tanuló ifjúságot is. Kossuth — mint a „Debreczen” írja — meglátogatta. Könyves Tóth Mihály ev. ref. lelkész urat, ki az ötvenes éveiben hosszú, súlyos várfogságot szenvedett. Kossuth Ferencz nov. 19-én este Debreczenből átmegey Erőmhályfalvára, hol meghál. Onnan 20-án d. e. külföldre vonaton Székelyhídra megy, honnan Debreczenbe még azon este visszatérve, másnap Nyiregyházát fogja meglátogatni.

— **Halálozás.** Tegnap jelentették már özvegy Kovács Dánielné szül. Szunyogh Mária asszony halálát, a mely gyászír Debreczenben sok helyen fog méltó részvétet kelteni. Az e hó 10-én bekövetkezett szomorú esetről szóló hírünk a lapzártával érkezett s gyors megírása tévedéseket tartalmazott. Pótlólag említjük, hogy az elhunyt uró még életben levő fiánál, Kovács András bályoki körjegyző házában szederült jobblétre, másik fia volt pedig Kovács Gusztáv, a szép tehetségeit több év előtt korán és kifejtetlenül sirba vitt hirlapíró. Özvegye volt Kovács Dániel volt városi főügyésznek, ő maga számos előkelő bihari és szathmári családdal állott rokonságban. Nagy részvét közt kísérték tegnapi dé. e. végnyugalomra s a 71 éves matróna ott alusza siri almát a bályoki esőndes temetőben. Béke lengjen porai felett!

— **Irók s művészek estélye.** A holnapi, csütörtöki vacsora, mint rendszeren az „Angol királynő”-ben fog megtartatni. E vacsora igen sikerültnek ígérkezik, a menyiben E. Kovács Gyula, a kolozsvári nemzeti színház tagja, kedvelt művészek is részt fog venni a társasvacsorán, melyet debreczeni író- s színésztársai rendeznek tiszteletére.

— **Elmaradt hangverseny.** Irtuk, hogy Abrámyné Wein Margit a m. kir. opera művésznője közreműködik e hó vége felé Debreczenben rendező hangversenyen. Ez a hangverseny azonban közbejött akadályok miatt elmarad.

— **Csokonai ünnep.** E hó 17-én szombaton a Csokonai-kör felolvasó ünnepet rendez az „Arany Bika” disztermében. Erre az ünnepre a belépő jegyek előre már válthatók Tóth Béla gyógyszerésznél. A belépő jegyek árait a rendező bizottság a következőképp állapította meg: személyjegy egy frt, páholy két frt. — A kör tagjai s hozzátartozói állandó tagsági jegyeiket használhatják s azok, kik még ez ideig ki nem váltották, azokat Tóth Béla gyógyszerésznél kiválthatják.

— **Arany lakodalom.** Adler Farkas h. szoboszlói bírósági, megyei bizottsági tag és neje f. hó 11-én ünnepelték arany-menyegzőjüket családjuk tagjainak és Szoboszló város közönségének örvendező részvéte mellett. A nemes szívű emberbarát ez alkalomból 2500 frtot osztott ki alapítványként különféle hasznos célokra. Az odaváló ev. ref. egyház iskoláztatási célokra 800 frtot kapott. A jubiláló házaspár szombaton saját házában megvendégelte az izr. hitközség szegényebb tagjait. — Ugyancsak szombaton az izraelita templomban hálaadó istentisztelet tartatott, mely alkalmával Katz Salamon rabbi szép beszédben méltatta az Adler-párnak a hitközség körül szerzett érdemeit. Vasárnap délelőtt 10 órakor a család tisztelgésével kezdődött meg az ünnepély. A család nevében Acsádi Ignác magyar tud. akad. levelezői tag, az ünneplő pár fia üdvözölte a szülőket. A család tisztelgése után az egyesek és küldöttségek tisztelgése vette kezdetét. Vége-hossza alig volt a gratuláló küldöttségeknek, ismerősöknek és jó barátoknak. Küldöttség által jelentek meg a tisztelgésre: H. Szoboszló város képviselőtestülete és tanácsa,

Kovács Gyula polgármester vezetése alatt. Az izr. hitközs. küldöttsége dr. Grósz Adolf vezetése mellett. Az izr. iskolaszék küldöttsége dr. Grósz Adolf vezetése alatt. A ref. egyháztanács küldöttsége Soltész László vezetése alatt. A dalegyelet küldöttsége Zsigmond Sándor vezetése alatt. A nőegylet küldöttsége Szívós Gézáné vezetése alatt. A „Hajdumegyei Takarékpénztár” küldöttsége Hetey Ignác vezetése alatt. A r. katolikus egyház küldöttsége Fröhner Lajos plébános vezetése alatt. Az önkéntes tűzoltóegylet küldöttsége Foghty János főparancsnok vezetése alatt. A tisztelgőket és tisztelgő küldöttségeket dusan felterített asztal várta. Eelőtt közvetlenül az egész családot lefényképezte Lovag Chilinsky György, debreczeni fényképész. A délután folyamán 68 távirati üdvözlést kapott a jubiláns pár, köztük gróf Dégenfeld József főispántól, Rázó Gyula kir. tan. alispántól és dr. Gajzágó Béla kir. táblai bírótól.

— **Eljegyzés.** Duhék Viktorné, nyug. cs. és kir. huszár kapitány és Szabadka sz. kir. város egykori rendőrkapitánya özvegyének bájos leányát Duhék Irma kisasszonyt tegnap este jegyezte el Kulcsár János, debreczeni születésű felcsuthi (Fehér m.) bányavállalkozó. A szép menyasszony sógornője Draugentz János, — a Debreczenben állomásozó 3-ik honvédegyalozezred alezredéneke. Az eljegyzés csak a legszűkebb családi körben történt és azon csak a fiatal pár legközelebbi hozzátartozói voltak jelen.

— **Részeg betörő.** Szép Mórincz Kovács legény nagyon elbusulta magát s miután a Kovács legények is igazságot adnak annak a „tantétel”-nek, hogy a ki busul fojtza borba bűnátát, hát leitta magát. A bor pedig rossz tanácsadó, rosszat sugalmazott Szép Mórincznak is, ki hazament a mestere lakására, feltörte a szoba ajtaját s berontott a lakásra, melyben nem volt otthon senki. Azonban a részegség teljes mértékben utól érte, végig bukott a padlón, úgy találták meg ma reggel. A rendőrség előtt azzal védekezik, hogy nem emlékszik vissza semmire.

— **Az iparos tanoncok garázdálkodása.** Régen panasz van már az iparos tanoncokra, kik az esti tanóráktól haza fele menet rendszeren botrányokat sceniroznak az utcán. Eltekintve attól, hogy egymás között napirenden van a dulakodás, kisebb veszekedés, rendszeren beleszórnak még az utcán járó-kelőkbe is. Tegnap is így történt a dolog. A piac-utcai gyümölcs kofák sátor óráit bosszantották addig, míg nem az kijött órából, s így az eszmecsere, a szóváltás verekedéssé fajult. Az ellent állásra pedig a markosabb legények megtámadták a szegény kötelességet végző éjjeli őrt s úgy megverték, hogy az ma panaszt tett ellenök a rendőrségnél.

— **Debreczeni találmány.** Bauer és társa debreczeni gépgyárosok megint feltaláltak egy új készüléket, melyre szabadalmat is kaptak már. A találmány neve: „Uj öövitő furó víz ööltésű földfurókhoz”.

— **Aki nagyon szereti Debreczent.** Szabó József országghírű csavargó, kit már városunkról több ízben kitiltottak, úgy látszik nagyon megszerette Debreczent, mert a szíve mindég vissza hozza ide. Tegnap újra a kapitány elé került, mert holt részegen fetrengett az utcán. A rendőrkapitány előtt azzal védekezett, hogy nagyon szereti Debreczent. Daczára azonban Debreczenhez rajongásának, haza tolonczolták illetőségi helyére.

— **Népesedés.** Debreczenben nov. 4-től 10-ig terjedő héten született élve 24 fiu, 25 leány, halva 3 fiu, 4 leány, összesen 56 gyermek. Meghalt ugyanezen idő alatt 19 fiu, 14 nőnemű, együtt 33 egyén. Közülök 16 öt éven aluli gyermek volt.

— **Cizmadiák csíny.** Pásztor János és Vámos István mindketten cizmadiák voltak és részegek, illetve részeg cizmadiák. — Tudvalevő dolog pedig, hogy a részeg emberek soha sem töriz jobban a fejüket. Nem küönböztek a többi részeg emberektől Pásztor János és Vámos István sem s tegnap berugott fővel

előzetesen végig lármazták a Nyil-utcát azután sorra beverték az ablakokat. A rendőrségi őrsjárat vetett véget garázdálkodásuknak.

— **Megszökött cseléd.** Békési Juli cselédleány tegnap megszökött gazdájától Geldberger Mór széchenyi utca kereskedő utazótól, miután cselédkönyvét kilopta a szekrényből s elvitte az előleget is, a mit előre felvett gazdájától. Körözik.

— **Saáp község és a ref. templom.** Saáp község képviselőtestülete elhatározta, hogy az ev. ref. templom építésére felvett 10.000 frtot a község ingatlan vagyonára bekebelezik. — Biharvármegye közgyűlése ezt nem engedte. Most a miniszter a megye feloldó határozatát megerősítette.

— **Táncztanítás.** Glück Emil tánczmester, kit az egész országban Glück bácsi néven ismernek, pár nap múlva táncztanfolyamot nyit a Korona nagytermében. Kitűnő, régi tánczmester Glück bácsi, kinek ugy az országban, mint külföldön a legelőkelőbb körökből voltak tanítványai. Hisszük, hogy Debreczen ifjúsága szintén tömegesen keresi föl a közkedvelt tánczmester iskoláját.

— **A „Csokonai” könyvnyomda és kiadó-rezvénytársaság** nyomdájában két tanuló felvétetik.

Törvénytörési csarnok.

* **A nagyváradai szinköri botrány végtárgyalása.** Aboan az ismeretes szinköri eset ügyében, melyben Beóthy Pál és Bakacs Béla, az Ujlaki Aatal hirlapíró elkövetett könnyű testi sértéssel vannak vádolva, e hó 10-ére volt kitzúve a végtárgyalás a nagyváradai járásbírósnál. A tárgyalás azonban elmaradt s azt ujabban december 15-ére tűzték ki.

* **Uj kuriai tanácselnök.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére, Sélley Sándor szegedi királyi ítélőtáblai elnököt a királyi Kuriához számfeletti tanácselnöknek nevezte ki.

Táviratok.

Budget-vita.

Budapest, november 14. (A Debr. Ell. ered. táv. Ér. d. u. 2 órakor.) A képviselőház mai ülésében a költségvetési vitában először Szacsva szólt fel a költségvetés ellen. A következő szónok Prieteszky volt, ki a költségvetés mellett beszélt. Majd Szalay Imre (függetlenségi) és gróf Bathianyi Tivadar (pártonkivüli) szóltak fel, akik a költségvetést nem fogadták el. Utánuk Wekerle Sándor miniszterelnök a szabadelvű párttetszése mellett nagy hatással cáfolta egyenkint az ellenzéki szónokokat és fejtegette a költségvetést.

Kossuth Ferencz vissza honosítása.

Budapest, november 14. (A „D. E.” ered. táv. Ér. d. u. 1 ó.) Budapest fő- és székváros tanácsának illetőségügyi osztálya ma tárgyalta Kossuth Ferencznek községi kötelékbe való fölvetel iránt beadott kérvényét. Az ülés a tanács nevében kimondotta, hogy Kossuthot fölveszi a székes főváros kötelékébe, ha részére a magyar honosság megadatik, ami a visszahonosítási törvény értelmében nem tagadható meg, akkor ha a kérelmező már valamely község kötelékébe fölvetett.

Színház.

* **E. Kovács Gyula** Debreczenben. Tudvaleg E. Kovács Gyula a kolozsvári nemzetiszínház nagy tragikus, e héten, pénteken, a mint már jelentettük „Hamlet”-ben fog vendégszerepelni. Alakítását a czimszerepben mindenkor szíves-örömmel látja a közönség s jövetelének híre már is lázba hozta a közönséget s előre láthatólag a színház zsúfolásig meg fog telni ez alkalommal. E. Kovács Gyula a milyen kitűnő költő, ép olyan ösmert poéta is. Lapunk számára mostani vendégszereplése alkalmával egy kis rögtönzött verssel keresi fel a műpártoló közönséget, elegáns ember szokásához híven megküldve névjegyét látogatása előtt. A országiszerte ösmert Shakespeare alakító csütörtökön este 7 órakor érkezik városunkba **Hindy Árpád** jeles publicista, a Kolozsvár birneves szerkesztőjének kíséretében s szombaton este a „Csokonai kör” felolvasó estélyén felolvasást tart. Az indóháznál megérkezése alkalmával a kör tagjai, újságírók és színészek fogják fogadni.

Negyvenhatodik előadás.

A mikor a **Libapásztor** operettnek tegnap esti előadásáról kell referálnom, egy kis elfoglaltságot érezek, mert ugy a zenében, mint a librettóban, sok elváltozást tapasztalok. A partitúrát olvasom és nagy meglepetéssel kell észrevennem, hogy valóságos salto-mortalékkal kurtította meg a zene-korifeuszczenzor a szép kottákat, mert alig tudom elérni a zenekart a lepozzgatásokkal. Őszinte részvétet érzek a mi földünk szép zene iránt: **Forrai Miklós** iránt, mert igazán vandalizmus az, a mit a muzsikával elkövetnek. A karok szabadjára vannak bocsátva és ne adj isten, hogy a piano és a forte között különbséget akarnának tenni; a solisták elmondják a prózát és a mi szépet a kegyetlen cenzor megtagyott a zenében azt el is éneklék, kiki ugy, a mint a sors tudnia adta.

Jó, hogy a **Forrai** operettje tömve van értékes és bár banális, de mégis élvezhető ének számokkal, mert így legalább maradt mit énekelni és így **Ruzsinszky Ionának** a czimszerepben alkalma nyílt, hogy a dalaiival, különösen az első felvonásbeli „Árva kis leány áll a szomorú fűz alatt” kezdetű dallal, a hatásként spontán megnyilatkozását kihívja! különösen ebben a gondosan megírt és a zene által kifejező instrumentálással kísért dalban tört ki tegnap este, hogy lágy, olvadékony sopránja nemcsak hanganyag, de azt kellő iskolázottsággal használja és énektudása oly előkelő, hogy bátran eljöhethének hozzá énektanulni azok a híres primadonnák, a kik csak nagy gage-ról beszélnek. Trillája tiszta, egyenletes; hangfutamai és staccatóiban biztos és nem kapkod, mint azok, kik a hangot keresik.

Galyasi P. (Noémi), indispositióval küzdött; hangja erősen fátyolozott volt és különben is, kellemes bár, de kis terjedelmű mezzo-sopránja őt határozottan a hangversenyteremben való működésre utalja. Úgyesen játszott és a közönség nem is fukarkodott, hogy tetszését ugy az ő, mint **Ruzsinszky** alakítása, nemkülönben **Margó Zelma (Lajos)** esinos, fess, sikkos alakja, szürke tricója és pikkelyes páncélja fölött kifejezze. Egyébiránt játéka élénk, néhol diskretil pikáns volt.

A férfiak közül **Ferenecz (Buckstone)** énekel szép-n, erőteljes baritonjával kellő hatást érve el; **Kozma (Pierre)** tegnap nem tudta nagy hős tenorját fékezni és így a pianoknak fityeg hányt. A kaczagtatásról józú, erős komikummal **Locsarekné (Euália)** és **Nyilaszy (Gaston)** gondoskodtak. Kisebb szerepekben jók voltak **Kiss Irén (Beatissima)** és **Kózsahegy (Crispin)**, de **Krémer Herold** lovag szerepében nem tudott hatni sem a műérzetre, sem a nevető-idegekre.

A zenéből a kíséretben több discretiót várunk ezután. (k. i.)

Városi és megyei ügyek.

* **Városi közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága novemberi rendes közgyűlését e hónap utolsó hetében fogja megtartani

A nap még nincs véglegesen megállapítva. A jog- és pénzügyi bizottság meg a tanács sűrű ülésezik, hogy a közgyűlés tárgyait, melyek számosak és nagyfontosságúak lesznek, javaslatokkal ellátva elkészítse. A tanács mai teljes ülésében gróf **Dégenfeld József** főispán elnöklése alatt a közgyűlés napirendjének néhány kisebb ügyét tárgyalta. Délután a jog- és pénzügyi bizottság ülésezik. Ezuttal a szépitési és kisajátítási pénztár létesítésére és a vidékről behozott husneműek elárusítására vonatkozó szabályrendeleti javaslatokat vitatja meg.

* **Városi birtok eladása.** Debreczen városnak a nádudvari határon, a Hortobágy folyó egyik kanyarulatánál van egy alig-alig értékesíthetett, parlagon hervó 11 kat. holdnyi birtoka, mely után aránytalanul sok teher nehezedett a házi pénztárra, állami adó, nádudvari közköltő és ármentesítési költségek czimén. A közgyűlés tehát elhatározta, hogy eladja ezt a hasznavehetetlen kis darab birtokot. Az árverést tegnap tartották meg. Legtöbbet ígért **Hodosi Gábor** nádudvari lakos, aki kész 825 frtot fizetni érte, de csak úgy, ha a város hozzávezető utat enged, mert anélkül ő sem tudja hasznát venni ennek a szikes földnek.

* **Szoboszló költségvetése.** Szoboszló város költségvetését az 1895-dik évre most állították össze. A kiadások összege 57973 frt 15 kr. a bevételeké pedig 52249 frt. 04 kr. Így 5724 frt 10 kr. hiány mutatkozik, melynek fedezésére az állami egyenes adó után kivetendő 6 és 1/2% pótdadó szolgál.

Sport és Divat.

* **Agarász verseny.** Derecskéről írják nekünk, hogy ott mind-n tekintetben fényesen sikerült agarászat tolyt le e hó 11-én, Leitgéb Imre földbirtokosnál. A kedélyes társaság d. e. 10 órakor indult a vadász területre s d. u. 3 óráig gyönyörködhetett a kutyák remek fatemaiban. A sport férfiak valódi élvezetet találtak, míg az 5 darab nyulat lefűlezték. Az agarászat befejezése után következett az ujjalusi versenyen nyert billikom felszentelése dus teritékű ebéden. Részt vettek a sportban: **Fényes Lajos, Pálly Lajos, Nadányi Pál, Szalay József, Fráter Barnabás, Steinfeld Mihály és Szabó Ferencz.**

Apró-cseprő.

* **Akkor is . . .**
Udvartló: Még egyszer biztosítom kedves Nagysádat, hogy szeretem!
Hölgy: És ha Önnek bevallom, hogy nincsen semmim?
Udvartló: Akkor is . . . szeretem.

* **Modern koldus.**
Ur (kihez egy koldus banyit): Éa nem adok semmit, mert én a hajléktalanokat segélyző egyeletnek a tagja vagyok.
Koldus: Szabadna látnom a tagsági jegyét?

Bodenstedt verseiből.

Ez a kettő veszedelmes ször yen
Arra, ki a szoren söt hajhássza:
Hogyha hallgat, mikor szólni kéne
S ha hallgatás helyett jár a szája.

Ártatlan vagy, persze, abban, hogy születél,
Ám hiában élni — ez ráér a te vétked.

Kincs az élet. — Semmi. — Ezt is,
Azt is fogod hallani.
És jegyezd meg: mindkettőtől
Igaz, fiam, valami.

ford. **Révész Ernő.**

A legkiáhatatlanabb bolondok azok, akik egyuttal szellemesek.

L. Rochefoucauld

A gondolkodás és nem a külső modor az, mi az embert valójában teszi. A gondolkodás a sugó, a modor csak a szereplő.

Hippi.

* **A burgonya történetéhez** a párisi „Temps” következő adatokat közli: A burgonya vadon tenyész Peruban és Chiliben és a szomszédos szigeteken. Már jóval a spanyolok megérkezése előtt tenyészítették Délamerika nyugoti partjain. Peruban már az első történetírók a nép kedvencz eledele gyanánt emlegetik a burgonyát, melynek fehér, sárga és piros fajtáját ismerték. A spanyolok elvitték a burgonyát hazájukba, honnan a 16. század vége felé átplántálták Olaszországba. 1656-ban Hawkinge Írországban is megismertette a burgonyát. De l'Eocluse a leydeni akadémia tudós professzora 1588-ban két burgonyát kapott, leírta növénytanában a ritka növényt és megjegyezte róla, hogy Olaszországban oly dusan tenyész, hogy még a disznókat is azzal hizlalják. Londonba egyenes Virginából hozta a burgonyát Drake admirális. Eleinte nem sokat törődtek az angolok az új növényvel, de 1628-ban, a mikor Walter Raleigh újra behozta Angliába a burgonyát, kezdett terjedni a britszigeteken. A burgonya nagyban mivelése a 18. század első felében kezdődött és a század második felében a nagy éhínség idején 1771-ben elterjedt egész Németországban. Franciaországban, hova 1592-ben vitték be, gyorsan eltejedt a burgonya, de a parlamentek később mint ártalmas növényt üldözték. A 18. században a francia orvosi akadémia kimondta, hogy a burgonya hasznos és egészséges tápszer és művelni kezdték a burgonyát egész Franciaországban, hol csakhamar nagyon népszerű élelmiszer lett belőle

Közgazdaság.

* **A tisztviselők nyereséjütelékának adója.** Érdekes kérdésben hozott közlebb elvi jelentőségű határozatot a pénzügyi közigazgatási bíróság. Az alsó száboldsi ármentesítő társulat elhatározta volt, hogy a véggátak egy részét házi kezelés mellett készített el, mint vállalkozó s tisztviselőit mint megbizottakat a munka intézésére és vezetésére fölhatalmazván, biztosította nekik a megtakarítandó összeg 18%-át, minek folytán az illető tisztviselők közül az egyik kerek számban 26.300, a másik 21.900, a harmadik 13.400 forintot kapott ezen a czimen. Ez összeget után az adókövető bizottság mindhármuk terbére a harmadosztályu kereseti adót állapított meg, tekintettel arra, hogy a kérdéses összegeket a társulati közgyűlés határozata értelmében jutalék czimén kapták. Mindhármán fölebertek az adó törléseért, hangsúlyozva, hogy a kérdéses összeg nem kereset, hanem jutalom volt s mint ilyen nem vonható adó alá; nekik kereseti üzletnyeresémők nincsen, már pedig csak ez képzeltetné az adó alapját, ellenben az sehol sincs megírva, hogy magán-tisztviselő, ha munkaadójától jutalmat kap, ezért 3 ad oszt. kereseti adót fizessen. A fölszólamási bizottság töröltette az adót, mert a véggátak házilag készítettésénél a tisztviselők nem mint vállalkozók, hanem mint megbizottak szerepeltek; ezt a fáradsalmukat azonban 4-ed osztályu kereseti adóval találta megrovandónak a bizottság. E határozat ellen ugy a kinestári előadó, mint a három fél felebbezéssel élt a pénzügyi közigazgatási bírósághoz, a mely az adókövető bizottság határozatát bagyta helyben, kiemelve hogy a gátmunkálátokat a társulat mint vállalkozó foganasította, tisztviselői nem mint ilyenek, hanem mint a vállalkozó megbizottai, külön fölhatalmazás alapján intézték a munkát, az általuk kapott összeg szerződésszerűleg előre biztosított nyeresémény-járuadék volt, teljesen azonos a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok alkalmazottjainak nyeresémény-jutalékával, ezen jutalék után tehát a 3 ad oszt. kereseti adó helyesen és jogosan állapított meg.

Szerkesztői posta.

T. B. Tanár urak! tanár urak! Ilyen verseket küldöznek be nekünk:

Palikához

I.

Lemondanék rólad te virányos élet
De Isten reményt teremté belém,
Remélek én is abban a jobb időben,
Midőn te is ráér nézsz kedvesem.

II.

Isten reményen kívül szeretetet öntö belém,
Én szeretek, de viszont nem szerettetem
Óh, minek is a szív szerelem nélkül
Es a szerelem kedves nélkül.

III.

Választottam én már egy szép kedveát,
Ki talán érzett is irántam szeretmet
De el kellett hagynom egy időre
Óh de talán, talán nem örökre?

IV.

Egy időre de nem örökre?
Mint feljebb említém
Nem lehet őt örökre elhagyni
Inkább az étellel szakítani.

V.

Tehát nem mondok le rólad életem,
Mert Isten reményt teremté belém;
Remélek abban a jobb időben,
Midőn te is rám nevensz, kedvezem.

És a beküldő még a következőkkel végzi a sorait: „Ha esetleg nem közölhető úgy kérek a keddi lapban tudósítást.” — T. ev. ref. tanári kar! Tessék neki megmagyarázni!

K. Gy. (Nyíregyháza.) Halász Lajos ur, a nagyváradi „Szabadság” s. szerkesztője általunk gratulál szép tárczához s közreműködését kéri. Mai küldeményét köszönjük. Közelebb megy a sokat ígért fontos, de bizonyos okoknál fogva még visszatartott közlemény.

G. P. H. Micsoda poente már az, hogy „Buksy urnak már minden boltban van contója, az egy égi boltot kivéve.” De még nem is igaz, mert hej! ott tartozunk csak sokkal!

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 37. szám. Páratlan bérlet.

Ma, szerdán 1894. november 14-én:

páratlan bérletben;

FERREOL.

Színmű 4 felv. Irtá: Sardou

Holnap, csütörtökön, november 15-én:

páros bérletben:

BOCCACCIO.

Operette 3 felvonásban. Irták: Zell F. és Genée R. Fordította: Evva Lajos. Zenéjét szer-zette: Souppé Ferencz.

S z e m é l y e k:

Boccaccio, Lovellajró	Ruzsinszky Ilona
Pietro, Palermo hercege	Rózsahegy
Skalza, borbély	Nyilassy M.
Beatrice, neje	Takács Jolán
Lotharingi, kadár	Kozma István
Izabella, neje	Margó Zelma
Lambertucsesó, szatós	Tiszay Dezső
Petronella, neje	Loesarekné
Leonettó,	Ferenzi József
Totánó,	Péchyne Vilma
Frederikó,	Bendéné
Ismeretlen	Vank I.
Udvarmester a toskánai hercegnéi	Szabó Sándor
Utzai könyvtáros	Várdi Albert
Fiametta, Lambertucsesó fogadott	
leánya	Galyasi Paula
Cekko,	Némethi József
angelmó,	Szabó Sándor
Freskóinas Lotteringiné	Nagy József
Filippa,	Takácsné Lenke
Oretta,	Kovács Fáni

Nép, katonák, koldusok, legények. Történik Florenzben és Palermóban.

M Ű S O R

Pénteken nov. 16-án **H a m l e t**, Shakes-peare tragédiája. E **Kovács Gyula** vendég föl-léptével.

Szombaton, november 17-én: „Boccaccio”, operette 3 felv.-ban, irta **S o u p p é**. (Páratlan bérlet, rendező: **T i s z a i**.)

Vasárnap, nov. 18-án: „Angyal Bandi”, népszínmű 4 felv.-ban, irta **Feleki Miklós** (Páros bérlet, rendező: **B á c s**.)

Kiadó és laptulajdonos:

„**Oscekonai**” nyomda és kiadó r.-t.

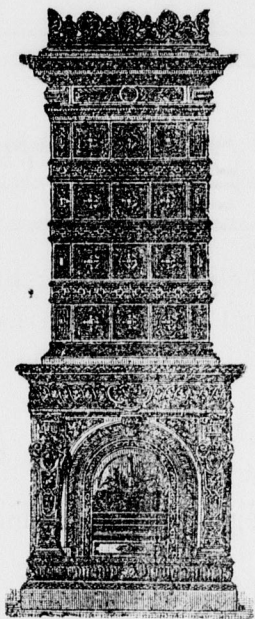
Felelős szerkesztő:

K o m l ó s s y D e z s ő.

CAO VERO
olajmentes, könnyen oldható cacao legjobb minőség.
CSOKOLADÉK
vanilliával
vagy anélkül
mérsékelt arakon.
HARTWIG & VOGEL
BODENBACH
ELISMERT KITÜNŐ MINŐSEGEK
Mindenütt kaphatók

FONTOS GYOMORBETEGEKNEK
a **Barella P. F. W.**-féle
Világi gyomor-por.
Párisban 1889. kiűntetve Gentben 1889.
Brüsszelben 1891. Bécsben 1891.
Londonban 1893. Mergelburgban 1893. Chicagóban 1893.
Kiváló eredménnyel használatik mindennemű gyo-
morbetegségek ellen, mint gyomorgörge, gyo-
mor-sav, égés, úgyszintén vese- és hólyagbajok-
nál; megszüntet azonnal mindennemű fájdalmakat.
Hogy minden kételkedésnek elejét vegyem, ingyen, csak a
portó megtérítése ellen küldök mintákat.
Valódi csak dobozokban ár 1 frt 60 kr.
Berlin S. W. P. F. W. BARELLA
Friedrichstrasse 220/I. francia orvosi társulatok tagja.
Raktár **Török József** gyógy-
Budapesten: **Török József** szertárában, király-utca.

Az eperjesi Népbank Kályhagyára

ajánlja tiszta fehér és teljesen tűzálló agyagból készült fehér, továbbá barna és zöld ó-német, chamois és majolika

cserépkályháit

valamint **diszes kandalló, kandallós kályháit és takaréktűzhelyeit**, melyek ez iparágban legelső rangot foglalnak el és számos elsőrangú kiállításban részesültek.

Jutányos árak mellett

a **legsolidabb és legpontosabb kivitel biztosítottik.**

A kályhák felállítását a saját kipróbált szakavatott álli tóink végzik.

Egész épületek kályhaberendezését tetemes árengedménnyel vállaljuk el.

Főraktár Eperjesen.

Bizományi és mintaraktár Debreczenben.

KOVÁCS GYULA vaskereskedő urnál

Nagy-uj utca szegletén, a Bika szálloda mellett.

Felállított minta kályháink ugyanottan megtekinthetők és a raktárról kiválasztott kályhák azonnal állíthatók.

KLYTHIA A bőr ápolására.

Az arczzsin finomító- ZSIRPOR sára és szépítésére

Legelegánsabb toillette, bál és salonpor, fehér, rózsaszin vagy sárga. Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr POHL J. J. cs, kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

Taussig Gottlieb,

finom toillette szappanok és illatszerek gyáros.

Főraktár: **WIEN, I. Wollzeile Nr. 3.**

1 doboz ára 1 frt. 20 kr.

Szétküldés utánvétel-
lel vagy az összeg
előleges beküldése
ellen.

Kapható Debreczenben **BAUM MIKSÁNÁL** és a legtöbb illatszert és gyógyszertárakban.

Dr. König Henrik,

volt magántanár

Nőgyógyász és szülész

lakik és rendel 9-2:

Budapest, Kerepesi-ut 44. sz. I. em.

(a népszínház átellenében.)

Csöd árverési hirdmény.

Schirf Farkas derecskei kereskedő csödtömegéhez tartozó mindentéle rövid-, kézmű-, fűszer-, cipő-, kalap-, vas-, porcellán- és üveg áruk, edények, veteménymagvak, boltfelszerelések, szódavizgyár kék és fehér üvegekkel 1894. november hó 15-től kezdve Derecskén nyilvános birói árverésen tételként a legtöbbet ígérőknek eladatnak. — Bővebb felvilágosítással szolgál **Dr. Fejér Ferencz** ügyvéd. Piacz-utca 1899.

AUER féle**Légszesz izzólámpa.**

Magyar légszesz izzólámpa r. t. Budapest, aranykéz utca 6. sz. Elismert legszébb, legolcsóbb világítása a jelenkoré. Több mint 2 millió lámpa használatban. 50% légszesz megtakarítás, melegség nélkül. Csendes, enyhe, a szemnek jó eső láng. Leszállított ár szept. 1-től 1 lámpa 5 ft. Kapható Debreczenben a légszeszterületnél.

A mosás napja megszűnt félelmes nap lenni!

A szabadékozott Szerecsen-szappan használata folytán 100 darab fehérneműt fél nap alatt kifogástalanul szép tisztára moshatunk.

A szabadékozott Szerecsen-szappan használata folytán a fehérnemű kétszer annyi ideig jó karban marad, mint bármely más szappan alkalmazásánál.

A szabadékozott Szerecsen-szappan alkalmazásánál a fehérneműt csak egyszer kell mosni, nem pedig háromszor, mint a más fajta szappanokkal.

A szabadékozott Szerecsen-szappan alkalmazásánál nem kell többé befék segítségével mosni vagy pedig az annyi ártalmas fehérítő port alkalmazni.

A szabadékozott Szerecsen-szappan alkalmazásánál megtakarítunk időt fűtő anyagot és munkaeőt. **Kezeskedünk a szappantökéletes ártalmatlanságáért**

Kapható minden nagyobb fűszer és anyagkereskedésben (konzum-üzletben.)

Főraktár: BÉCS, I., RENNIGASSE 6.

Pontos mérték.

Tüzifa**HIDVÉGER MIHÁLY**

faraktárából

(a vasut mellett, homokkert kapuban.)

Rükk, Gyertyán,

varga-, cser- és tölgyfa,

ugyszinte válogatott

szerszámfa

megrendelhető

Gaiger * milnél

Kádas-utca 1892. sz.

Goldberger cipő raktárában, piacon a nagy tőzsde mellett.

Gréf S. órásnál, Kossuth-utca városháza alatt és Györfi Ignác ur fűszerüzletében, a kollegium mellett.

Pontos mérték.

Figyelmet kérünk!

A helyi viszonyok kényszerítő hatása alatt minden végeladás és kiárusításnál olcsóbban árusítjuk el a raktárunkon rendkívül felhalmozódott csakis első minőségű

divat, vászon és kézmű áruinkat.

Személyes meggyőződést kérünk szerezni arról, hogy

hihetetlen olcsó pénzért is csak jót és nem „parti jószágot szolgálunk.”

Tiszte'ettel

BOROS TESTVÉREK

Kossuth-utca 3. sz.

Leszállított árak!!

1894. November hó 15-től kezdve

tulhalmozott raktáramat

rendkívül leszállított árak mellett

árusítom el.

Női felöltöket, bundákat, gyermek köpenyeket, egész és félradokat, plüsch kabátokat, szörme árut stb.

RÓZSA LAJOS általában elismert legolcsóbb bevásárlási áruháza.

SELYEM és HÁZI BLOUSOK. - NŐI KALAPOK.

Vatározott félrad angórával 14 ftől.

Egy elegáns téli kabát 9 ftől.